

Յետոյ համերգի Բ. մասը տեղի ունեցաւ՝ երեք ընտիր կտորներով.

- Campagnoli — Romanza
- Mozart — Rondò
- Principe — Canzone e danza

Յաւարտ որոնց յանուն Պատրիարքին եւ յանուն Ուսուցչական մարմնին՝ Գերպ. տէ Լուրջբա, ամեն նախորին եւ զգայուն շնորհակալութիւններ յայտնեց իրեն եղած մաղթանքներուն, ոգևորուած հայրական խօսքեր ուղղեց Միաբանութեանս, Վարժարանին Տեսչութեան եւ ընթացաւարտ սաներուն՝ յորդորելով զանոնք հաւատարիմ մնալու ցմահ իրենց առած բարի եւ ազնիւ սկզբունքներուն եւ ըլլալու արժանաւոր զաւակներ ազնիւ եւ մեծ հայ ազգին, որուն՝ ըսաւ՝ արիւնէն իմ երակներու մէջ ալ կայ, ահնարկելով իր ծագումը՝ որպէս շառաւիղ Կիպրոսի Կատարինէ՛ Բոննարոյ թագուհուն:

Ամէն ինչ աւարտած էր. տիրող խանդավառութեան եւ բարեմաղթութեանց մէջ որ կը տեղային Տեսչութեան եւ շրջանաւարտներուն, յոտնկայս լսեցինք Մուրատ-Ռափայէի քայլերգը եւ Փաշական «Giovinezza»:

Ուրախութեան խնձոյքի պահուն որ կը սլակէր

Բ. — ՍՍՄՌՈՒԷԼ ՄՈՒՐՈՍԵԱՆ ՎՍՐԺԱՐԱՆ — ՍԵՒՐ

ՄԱՐԶԱՀԱՆԴԵՍ

Մուրատեան վարժարանի տարեկան մարզահանդէսը տեղի ունեցաւ Յունիս 18-ին վարժարանիս պարտէզներուն մէջ, ի ներկայութեան աշակերտաց ծնողներուն եւ բարեկամներու: Մարզանքի ուսուցիչը, Փրանսացի սպայ մը, զինուորական ռազմափորձերով գրազած բացակայ էր, սակայն բարձրագոյն կարգի երեք ճարտար աշակերտներու՝ Մանուէլ Աէֆէրեանի, Գրիշա Յովսէփեանի եւ Ալեքսան Տատեանի առաջնորդութեամբ ամբողջ աշակերտութիւնը միաձեւ եւ միազանգուած մարզական զեղեցիկ հանդէս մը տուաւ հաճելի ժամանց մ'ընծայելով հրաւիրեալներուն:

Աշխոյժ եւ կանոնաւոր տողանցքէ մը վերջ երեք վարիչներու ձեռքին տակ, իւրաքանչիւր խումբ իրեն յարմար մարզական շարժումները կատարեց հիացնելով զիրենք զիտողները:

Երբորդ մասը, աւելի դժուար, կը կայանար զանազան մրցումներու մէջ: Աշակերտները բաժնուած էին կարմիր, կապոյտ եւ նարնջագոյն խումբերու. բոլոր մարզական խաղերու մէջ առաջնութիւնն ունեցան վերջինները շահելով «Յաղթութեան Բաժակ»ը 227 կէտով:

Հարիւր մեղր վազք-ի մէջ մեծ խումբի աշակերտներէն՝ Առաջին ելաւ Վաղարշ Պաշտուրեան, Բ. Յարութիւն Մեղրեան, Երուարդ Սերփեան: Փոքրերու մէջ Ա. Գրիգոր Միկոյեան, եւ Բ. Ուզունեան վարժարան:

Մէկ ուսումով երկայնութիւն ցատկելուն մէջ

պատմական օրը, սիրուն եւ զգայուն բաժակաճառեր եղան՝ զորս դժբախտարար չենք կրնար ամփոփել հոս տեղւոյ անձկութեան պատճառաւ. նախ Ուսուցչական շնորհակալութեան պատճառաւ:

Պարտութիւնս մինչ կը խնդակցի Վարժարանին յարգելի Տեսչութեան, կը տենչայ եւ կը մաղթէ որ մեր ազնիւ շրջանաւարտ սաները զիտակցի ըլլան իրենց ազգանուէր կոչումին, իրենց զաւապար ու նպատակ ունենալով առ յաւելաւ Հայ ազգի, Հայութեան դատին ծառայել ամբողջ կեանքով:

ԽՄԲ.

Քաջագոյն էին Սէֆէրեան Մանուէլ 6:12 մեղր, Տատեան Ալեքսան 5:80, Պաշտուրեան Վաղարշ 5:60:

Երեք ուսումով երկայնութիւն ցատկելուն մէջ Քաջագոյն հանդիսացան՝ Պաշտուրեան Վաղարշ 11:45 մեղր, Սէֆէրեան Մանուէլ 11:40, Տատեան Ալեքսան 11:35:

Առանց ձողի բարձրութիւն ցատկելու մէջ՝ Տատեան Ալեքսան 1:70 մեղր, Միխայիլ Երուարդ 1:40, Նոտարեան Մուրատ 1:38:

Չի ցատկելում մէջ մեծերէն յաջողագոյնները ձեռի կատարելութեամբ՝ Սէֆէրեան Մ., Տատեան Ա., Պաշտուրեան Գ.: Իսկ փոքրերէն՝ Շահրիկեան Պողոս, Կիւրճեան Ս., Չատիկեան Գ., Գաւուրեան Ռ.:

Գունդ (5 քիլոնգ) նետելում մէջ լուսագոյններն էին՝ Մանուէլ Սէֆէրեան, 10:40 մեղր, Տատեան Ալեքսան 10 մեղր, Ուզունեան Սիմոն 9:50:

Այս մրցումներէն վերջ փոքրիկներու խումբը իրենց յարմար զուարճալի մրցումները ըրին. Չիշը ջրով լեցնելու մէջ յաղթական ելաւ արագութեան աւելի իր զգուշութեամբը, յայտանիւ իր ուշիմութեան՝ Թերզեան Չարեհ. պարկավազի մէջ յաղթական էր՝ Կիրակոսեան Մանուէլ. կափամարտի (պոֆու) մէջ Թորոսեան Յակոբիկ՝ Սերփեան Յովհաննէսի դէմ:

Ապա ձեւացուցին երեք տեսակ բուրգեր, որոնց վերջինը ջրաղացի երեւոյթով հիացուց ժողովուրդը: Հուսկ վաղարշի կանոնաւոր մրցում մը փակեց

հանդէսը, որուն աւարտին Վարժարանիս Տեսուչ Վ. Զ. Սահակ Տէր-Մովսէսեան խօսք անելով զովեց աշակերտութեան մարմնական ճարտիկութիւնը, եւ ցոյց տուաւ թէ ո՛րքան անհրաժեշտ է մարմնոյ կրթանքը առողջութեան եւ բարոյական նկարագրի կազմելու համար անհատի մը, ինչպէս ամբողջ ազգի մը համար: Եւ շուտով թէ ինչպէս Միւթարեան վարժարաններու մէջ կարելոք տեղ մը զբաւած է մարզանքը, համոզուած որ առողջ մարմնի մէջ առողջ միտք եւ զօրաւոր հոգի մը կը գործէ եւ հայ սերունդը կը զեղեցիկանայ ու կը զօրանայ անով: Յորդորեց ծնողները որ մանաւանդ արձակուրդներու ժամանակ խնամք տանին իրենց զաւակներուն առողջապահական պայմաններուն:

Վերջացնելով իր խօսքերը յայտարարեց որ պետի վարձատրուին քաջերը. եւ առաջին մրցանակը տուաւ Պաշտուրեան Վաղարշի՝ որ բոլոր իր ընկերներուն վրայ մը առաջինը կոտորեց 49 կէտով. երկրորդ մրցանակը շնորհեց Սերփեան Երուարդի որ 48 կէտով զօրաւոր մրցակից մ'էր առաջինին: Միջահասակ աշակերտաց մէջ քաջագոյն էր Գաւուրեան Ռուբէն 30 կէտով եւ փոքրերուն մէջ Միխայիլ Բիւզանդ 24 կէտով. երկուքն ալ արժանացան մրցանակի:

ԱՄՍԱՎԵՐՁԻ ՀԱՆԴԵՍ

Դպրոցական բեղուն կեանքի մը վախճանը հասած՝ ո՛րքան ուրախ են Սեւրի Մուրատեան աշակերտները, որոնք ընկուծիները յաջողութեամբ աւարտած կը սպասեն մրցանակաբաշխութեան զեղեցիկ օրուան:

Յուլիս Ծ-ի կերակին էր. Վարժարանիս Պէշէք-թաշխան թատերասրահը, լեցուած էր սովորականէ դուրս խուռն բաղմութեամբ մը թերեւս հանգստի նախագահ Ծիրանաւոր Պոտրիյարի անունէն հմայուած:

Հանդէսը կը բացուէր յետ միջօրեի ժամը 4-ին եւ հիւրերը կ'ողջունուէին յոտնկայս «Մարտէյէզ»ով եւ «Բամ փորոտան»ով: Նոյն օրը Մուրատեան վարժարանի սակեղբորը կ'արձանագրէր ոչ միայն Եկեղեցւոյ Վսեմ. Իշխանը, այլ նաեւ արդէն ծանօթ զէմքեր եւ բարեկամներ վարժարանիս. Գերպ. Պաշտուրեան Գրիգոր՝ վիճակաւոր Գաղատիոյ, զօհապանեան Գրիգոր՝ վիճակաւոր Գաղատիոյ, ընկերացած նոյն Հաստատութեան վերին Վարիչ Վսեմ. Ծիրանաւորին, Տեսչ. Մովսէսի Նախարարութեան Քարտուղար եւ ծովային սպայ տը Բոնթաք եւ ուրիշ բարձրագոյն հրաւիրեալներ:

Քայլերգներէն վերջ վարժարանիս քաղաքական Տեսուչ Հազ. Չ. Պաշտուրեան Տեսչութեան անկեղծ յարգանքը եւ շնորհակալութիւնը ներկայացուց

ցուց վսեմ. Հիւրին որ բարեհաճած էր իր գալուստովը օրհնել եւ քաջալերել հայ կրթական գործը. նոյնպէս միւս բարձրատիճան հիւրերուն ուղղեց շնորհակալի խօսքեր եւ բացականչեց զգացումները վարժարանիս հանդէպ ներկայացուց ընթերցումով անոնց նամակներուն:

Խօսքը տրուեցաւ յետոյ Պր. Ֆիքէի, որ նմանապէս իր յարգանքի բաժինը բերելէ վերջ ալ զարդ Ծիրանաւորին, յայտնեց անգամ մ'ալ հրապարակաւ իր անկեղծ համակրութիւնը վարժարանիս հանդէպ:

Յաջորդեցին ապա աշակերտներու կողմէ զեղեցիկ արատասանութիւններ հայերէն, Փրանսերէն, իտալերէն եւ անգլիերէն լեզուներով. Վ. Արդանուրի «Հայկական Չատիկ»ը՝ արտասանուած Շահրիկեան Պողոսէն, Գ. Վարուժանի «Յանը» Գէորգեան Գէորգէն, Լամարթինի «Occident»ը Ռինէ Վուբօնոյն, եւ ամենէն աւելի Անտրէ Ենիշ-ի բանաի մէջ յօրինած վերջին քերթուածը, որուն ամենազգայուն կողովի արտասանութիւնն ըրաւ Նորբեր Գնդունի, արժանանալով յատուկ զբաւահասանքի եւ շնորհակալութեան Վսեմ. Նախագահին:

Յաջորդեցին քառաձայն չորս ընտիր խմբերգներ, զեկավարուած վարժարանիս Երաժշտութեան Ուսուցիչ Պր. Գ. Մ. Ալէքսանի:

Ապա հրաւիրուեցաւ ըմբի վրայ Փրանսական ձեմարանին Ծիրանաւոր աղագեմականը, որ թէեւ սրունքներու տկարութեամբ չէր կրնար կանգուն մնալ, բայց յեցած անգամ մը սեղանին՝ կէս ժամ զեղեցիկ իր ունկնդիրները իր ճարտասան եւ հոգեբան խօսողի ձերբովը: Իր ճառը, հայրական սրտէ բխած զործնական զիտողութիւններով լի, յորդոր մըն էր ուղղուած հայ տառապեալ ժողովուրդին որ օտարութեան ծոցը ինկած կը տուայտի շարունակ: Իւրաքանչիւր հայ ունկնդիր կը զզար որ անոր խօսքերը ջերմացած էին անկեղծ ու տաք շուշով մը, սրտէն եկող ու աչքերուն լոյսով կեանք առած:

Այդ ի՛նչ խանդաղատանքով ու զնահատանքով էր որ հայ ազգին ազնուական ձերբերը վեր կը հանէր, ցոյց տալով անոր բարձր իմացականութիւնը, փայլուն յատկութիւնները մշակութային եւ գործնական ասպարէզին մէջ: Խրախուսիչ էին այն բառերը մանաւանդ, որոնցով կը քաջալերէր, ըսելով թէ կը պատկանիք մեծ եւ անմահ ազգի մը որ իր յայտնի բաժինը բերած է մարդկային քաղաքակրթութեան մէջ: Եւ շուտով յայտնաբերեալ արտակար շարժումը գրական ու բարոյական մարզերու մէջ, ինչպէս նաեւ Միւթարեանց գրական փաղանդին լուսաշող գործունէութիւնը եւ վայելած համբաւը հայկական ու եւրոպական միջավայրին մէջ: Շատ փափուկ կերպով անդրադարձաւ հայերս պառակտող բաժանումներու մասին, կրօնական հարցերուն, եւ ցոյց տուաւ թէ ո՛րքան ուժ, զօրութիւն կ'ամփոփէր իր ծոցին մէջ հայ ժողովուրդը՝ եթէ երկպառակուած չըլլար գա-

ՏԵՍՉԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒՍՈՒՅՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ ԵՒ ԱՇՏԱԿԵՐՏՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՁԱՐԱՆԿՆ. ՏԱՐԵՇՐՁԱՆ 1938-1939

նագան խնդիրներով: Հուսկ, ներկայ հայուն ցաւը զիտակցօրէն ըմբռնելով, օտար ափերու տակ տը-
ւայտող ու մասնաւորապէս Փրանսայի ասպնջակա-
նութիւնը վայելող հայ դաղթականին տուաւ շա-
հեկան խրատներ ճանչնալու եւ նախընտրելու իս-
կական Փրանսային եւ չընտելանալու խորթ դաղա-
փարներու եւ սկզբունքներու, որոնք առաջ չեն դար
հարգատ աղբիւրէ:

Վսեմ. Մերանաւորին ճառէն վերջ, զեղարուես-
տական բաժինն ամբողջացնելու համար Վահէ ձին-
կէօղեան, նախկին սան Մուրատեան վարժարանիս
եւ այժմ ուսանող Փարիզի Երաժշտանոցին, նուա-
զեց ջութակով, ընկերակցութեամբ դաշնամուրի,
Պր. Մ. Ալէքսանի սրտակեղեք «Իդէլ» եւ Տըւորաքի
«Իւմօրէսք»ը - սպայոյցը տալով իր փայլուն ար-
ուեստին: Յետոյ շրջանաւարտներէն երկուքը՝ Ստե-
փան Պողոսեան հայերէն եւ Ժիրայր Միւրմէնեան
Փրանսերէն, իրենց բոլոր ընկերներուն կողմէն ար-
տայայտեցին երախտադիտութեան զգացումը եւ
չնորհակալութիւնը Վարժարանին Տեսչութեան
հանդէպ, խոստանալով հաւատարիմ մնալ իւրա-
ցուցած ողջամիտ սկզբունքներուն եւ ծաւալելու
զանոնք ապագային իրենց շուրջը: Ապա դարձեալ
նոյն Սահփան Պողոսեան, օժտուած մեղոյշ եւ ա-

խորթելի ձայնով, վերջին անգամ մ'ալ իր աշա-
կերտի հանգամանքով երգեց Ժ. Պիղէի Նատրի
երգը եւ Պր. Գ. Մ. Ալէքսանի վերջերս յօրինած
զուարթ եւ քնքուշ «Նաղեր»ը:

Ապա Վարժարանիս տեսուչ Հ. Սահակ Վ. իր
հուսկ բանքն ուղղեց շրջանաւարտներուն, յորդո-
րելով զանոնք միշտ կապուած մնալու իրենց մտա-
ւորական ու բարոյական ցանկալի բոյնին ուր
սնունդ առին, մեծցան ու պատրաստուեցան իրենց
հոգիները կեանքի պայքարին մէջ նետուելու: Եր-
չեցուց անոնց իր շատ անգամ յեղեղած սկզբունք-
ները ծառայելու ազգին ճշմարիտ ազգասիրու-
թեամբ եւ անշահանդիւր ոգւով:

Վարժարանիս Ուսումնապետ Հ. Յակոբոս Վ.
Բոսպլըքեան ներկայացուց տարեկան ուսումնա-
կան արդիւնքը բեղուն իր ներքին ուսումնական
կեանքով եւ հանդէսներու սարքումով: Աշակեր-
տութեան թիւը այս տարի բարձրացած էր 97-ի,
որոնց մեծամասութիւնը Բարիզէն եւ Մարսիլիա-
յէն էր: Կային նաեւ Պարսկաստանէն, Ռումանիա-
յէն եւ Ամերիկայէն, ուր պիտի վերադառնան ա-
նոնք զարգացած մեր տոհմային եւ միջազգային դի-
տական բարձր միջավայրին ոգիով, ըլլալու համար
կարեւոր ուժեր զազութահայութեան ազգապահ-

ՍԵՒՐԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎՐՁՐՆ.Ի ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ ԵՒ ՇՐՁԱՆԱԽԱՐՏՆԵՐԸ
ՏԱՐԵՇՐՁԱՆ 1936 - 1939

Ա. կարգ. Ոստած, ծախէթ աջ.
Հ. ԽԱՉԱՏՈՐ Վ. ՎՐՔԱՆԷՍԵԱՆ՝ Մատակարար. - ՊԸՆ. Զ. ԽԱՉԱՏԵԱՆ՝ Գաղաքական Տեսուչ. -
Հ. ՍԱՀԱԿ Վ. ՏԵՐ-ՄՈՎՍԷՍԵԱՆ՝ Տեսուչ. - Հ. ՅԱՆՈՐՈՍ Վ. ԲՈՍՊԼԵՔԵԱՆ՝ Ուսումնապետ. -
Հ. ՄԵՍՐՈՊ ՃԱՆԱՇԵԱՆ՝ Օգնական եւ Հայ լեզուի և մատենագր. ուսուցիչ:

Բ. կարգ, ոտքի վրայ	Ծն. կ. Պոլիս	1920	Մուտք ի վրժին.	1936
ՍԻՐՄԷՆԵԱՆ ԺԻՐԱՅՐ	» Պաթում	1920	»	» 1935
ԱՅՏՆԵԱՆ ԵՓՐԵՄ	» Մէշէտ	1918	»	» 1937
ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ՆՈՒՊԱՐ	» Զմիւռնիա	1920	»	» 1933
ՊՕՂՈՍԵԱՆ ԱՏԵՓԱՆ	» Կ. Պոլիս	1922	»	» 1935
ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ ԼՈՐԻՍ	» Պրուսա	1920	»	» 1935
Գ. կարգ. ԲԱՅԵՇԵԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՆ	» Պէյրուիթ	1922	»	» 1934
ՈՒՋՈՒՆԵԱՆ ԲՐԵՍՏԱՓՈՐ	» Կ. Պոլիս	1923	»	» 1932
ՏԱՄԼԱՄԵԱՆ ՎԱՀԷ	» Զմիւռնիա	1921	»	» 1937
ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ				

պանման գործին մէջ: Յոյց տուաւ համաօտիւ թէ
ինչպէս Մուրատեան Վարժարանը պայքար կը մղէ
չարունակ Բարիզի պէս կեղրոնի մը մէջ օտարաց-
ման եւ ձուլումի ամէն վտանգներուն դէմ, աւան-
դելով մայրենի լեզուին հետ ազգային քաղաքական
կեանքին անցուղարձերը հին ու նոր շրջաններու:
Ինչպէս նաեւ հայ մշակութի պատմութիւնը՝ գրա-
կան կարկառուն դէմքերու ուսումնասիրութեամբ
եւ ճաշակումով: Մուրատեան Վարժարանը իր Ու-
սուցչական կազմով հայ ու Փրանսական՝ Բարիզի
լաւագոյն վարժարաններու մրցակից է եւ յաճախ

զերպանց արդիւնքով երեւան կու դայ իր ներքին
ուժը կազմող կարգապահական գորութեամբը եւ
ուսումնական լուրջ ու զիտակից առաջնորդու-
թեամբը: Ասոր փայլուն ապացոյցն էր դարձեալ
այս տարուան Պետական քննութեանց ներկայա-
ցած աշակերտներու ձեռք բերած յաջողութիւնը:
Նախ քան պարզեմներու բաշխումը արժանիքի
կարգով, Ուսումնապետ Վ. Շեսչութեան կողմէն
հրապարակաւ շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր
այն միութիւններուն կամ անհատներուն, որոնք
հաճած էին մասնակցել ինքնակամ մրցանակներու

բաժնին: Նախ Միտիթարեան Միարանութեանս զը-
լուխ Գերդ. Արբաճօր, որ ինչպէս ուրիշ տարիներ
բազմաթիւ գրքերէն զատ, զըզիւմ էր մէկ ոսկի եւ
մէկ արծաթ մետալ վարքի եւ ջանասիրութեան
մէջ առաջին հանդիսացողներուն: Յետոյ Բարիդի
Քաղաքապետութեան, նոյնպէս Սեւրի քաղաքապետ-
տարանին, Ալլիանս Փրանսէզի-ի, Տանթէ Ալիկիերի
Ընկերութեան, Մ. Ռ. Ն. Աշակերտաց Միութեան,
Պր. Չատիկ Պանդատեանի, Պ. Երուանդ
Պարկըճեանի, Պր. Տիբան Լուսարարի, եւ Օր.
Կարախանի, որոնք ամէնքն ալ քաջալերելու հա-
մար վարժարանիս աշակերտութիւնը հաճած էին
գեղեցիկ նուէրներ կամ գրքեր ընծայել:

Թուեց ապա այս տարուան շրջանաւարտ աշա-
կերտները, որոնք, թուով 9 հոգի, ներկայանալով
պետական քննութեանց՝ յաջողեցան հինգ հոգի իննի
վրայ, Փրանսական վարժարաններէ ելած աշա-
կերտներու վրայ շատ մեծ առաւելութեամբ, փա-
ռաւորելով ստույգ մ'ալ հայ անունը Եւրոպայի
Գիտութեան աստանին մէջ եւ պարծանք հանդիսա-
նալով Մուրատեան վարժարանին: Դիտելի է որ
յաջողութիւն զանոնքներու թիւը երկու աւելի պիտի
ըլլար, եթէ այս տարի բացառիկ խստութիւն չը-
նէին օտարականներու հանդէպ:

Իսկ հետեւեալ պատիկերը կը ցուցնէ միւս վեց
դասարաններու առաջին երեքը որոնք մրցանակի
արժանացան.

- Բ. Դասէն - Ա. Նօտարեան Մուրատ
- Բ. Պօզանեան Վարուժան
- Գ. Յարութեան Սեպուհ
- Գ. Դասէն - Ա. Պաշտուրեան Գառնիկ
- Բ. Պաշտուրեան Վաղարշ
- Գ. Միհասեան Եղուարդ
- Գ. Դասէն - Ա. Լուսարարեան Արմէն
- Բ. Փափազեան Գրիգոր
- Գ. Չահրէճեան Պօղոս
- Ե. Դասէն - Ա. Դաւութեան Յովհաննէս
- Բ. Սեղվեան Արիս
- Գ. Գոճապաղեան Յովհաննէս
- Զ. Դասէն - Ա. Գոյունեան Վարուժան
- Բ. Տէր-Արսլանեան Յովհաննէս
- Գ. Մեքայեան Հայկ
- Է. Դասէն - Ա. Երամօֆ Արթօ
- Բ. Սեղվեան Յովհաննէս
- Գ. Գարարանեան Խոի

Բարի վարքի եւ ջանասիրութեան մէջ ոսկի
մետալի արժանացաւ Պարկըճեան Աղդէ, եւ արծաթ
մետալի՝ Քէչիլեան Լեւոն:

Հանդէսը փակուեցաւ ծնողաց եւ աշակերտնե-
րու ընդհանուր խանդավառութեան մէջ:

Հ. Մ. ՃԱՆԱՇԵԱՆ

Գ. Մեհիթ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ - ՀԱԼԷՊ 25 Յունիս

Ամալերջի հանդէսը տեղի ունեցաւ խանդավառ
մթնոլորտով մը Լատինաց եկեղեցւոյ սրահին մէջ՝
հոն բազմութեան մը ներկայութեան, նախագա-
հութեամբ Արհ. Գրիգոր Արքեպս. Հինտիէի. իր
ներկայացուցիչը զըզիւմ էր Գերաշն. Արտաւազը Ս.
քաղաքէս բացակայելով դաղթականներու դործով:
Ներկայութեան մէջ կային՝ Պրն. Ռ. Հինտիէ,
Կալուածոց Յանձնախումբի անդամները, Աղբա-
տախնամը, Տքթ. Վ. Միհասեան, Տքթ. Պապի-
կեան, Տքթ. Ա. Պաշտուրեան եւ ուրիշներ, աշա-
կերտաց ծնողներ, բարեկամներ, եւ:

Հանդէսին բացման, աշակերտներէն Քիւրիէ-
լեան, հակիրճ խօսքեր ուղղեց հասարակութեան,
չնորհակալ ըլլալով որ խուռն դիմած էին պատ-
ուելու աշակերտական հանդէսը, որուն յաջողու-
թեան համար վարժարանի Տեսչութիւնը ամէն
ջանք գործադրած էր, կը թելով զանոնք յատուկ
խնամքով հայերէնէն զատ օտար լեզուներու ամ-
բողջական տիրապետութեան մէջ:

Աշակերտները բեմադրեցին երգախառն կատա-
կերգութիւն մը եւ ապա զուեշտ մը, երկուքն ալ
Փրանսերէն, որոնց տուին հնչման այնպիսի կատա-
րելութիւն եւ տիրապետութիւն այդ լեզուին, որ
անակնկալի բերաւ ամբողջ հասարակութիւնը: Ի-
րենց յաջող գերբերուն մէջ խոր զնահատանքի եւ
ծափերու արժանացան՝ Ա. Քիւրիէլեան, Բ. Ոսպի-
կեան, Ժ. Աճէմեան, Գ. Շահինեան, Է. Շահվի-
քիլեան, Յ. Գաղարճեան:

Հայերէն ներկայացուցին «Հոսանուտ» կատա-
կերգութիւնը, ուր նոյնպէս յաջող էին՝ Կ. Գարա-
յեան, Յ. Քիւրիէլեան, Բ. Վարդանեան:

Արարեղէն լեզուով Լամարթինի մէկ քերթ-
ուածն արտասանեց Ռ. Միտիթեան, արաբախօս
հանդիսականները իսկական զարմացումի մատնելով
ձեռք բերած ամենակատարեալ հնչման եւ առողա-
նութեան համար:

Հարկ չկայ ըսել թէ ո՛րքան խանդավառութիւն
զգաց հասարակութիւնը այդ ամբողջ բեմադրու-
թենէն:

Ամէն ոք զոհութեամբ եւ զարմացումով կը
նկատէր զըզալի եւ մեծ յառաջդիմութիւնը աշա-
կերտաց. ինչ որ դուշակիլ տուած էր տարւոյն
սկիզբէն՝ հարիւրի չափ առաւելութիւնը աշակեր-
տութեան անցեալ տարւոյն վրայ. 150էն 242:

Աշակերտութիւնը բաժնուած էր 9 դասարանի.
Վարչութեան կ'օժանդակէր Ուսուցչական մարմին
մը, որոնցմէ 7ը տեւական եւ 5ը այցելու:

Ով որ մօտէն հետեւեցաւ վարժարանի ներքին
կեանքին, զգաց թէ ազգային ընտանեկան տաք
մթնոլորտ մ'է որ հոն կը տիրէ, հովանիին տակ
Միտիթարեան բարի Հայերուն որոնք մեր տղոց
մտքին եւ սրտին կը թուրեման զոհուած են ամբող-
ջապէս. եւ այդ է որ կը բացատրէ գաղտնիքը
իրենց ամենամեծ յաջողութեան:

Թողով տարեկան ներքին եւ օրովորդական
հանդէսները ազգային տօներուն, կադանդին, բա-
րեկեղանին առթիւ, ամալերջի հանդէսին տպա-
ւորութիւն է որ կ'ուզեմ հազորդել «Բազմալէպ»ի
պատուական ընթերցողներուն, ի խղճէ վկայելով
թէ հիանալի էր հանդէսը. թէ ան թատերական
ձեւին տակ՝ լեզուական ու կըթական ամենազե-
ղեցիկ եւ յաջող ցուցադրութիւն մ'էր աշակերտու-
թեան կատարած զըզալի յառաջդիմութեան, վեր-
ջապէս դպրոցական առատ եւ բարձրակիւ հունձք
մը որ ուրախութիւն եղաւ հասարակութեան եւ
պսակ մեր վաստակաւոր Հայերուն:

ՀԱԼԷՊՅԻ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ

- Ախարոն Տառուրեան. - Պոհեմականք. (քերթուած-
ներ) Տպ. Ա. Տէր Յակոբեան - Բարիդ, 1939, էջ 156, գ. 25 Քր.
- Ա. Անդրէասեան. - Սպիտակ Արդարութիւն. պատ-
մուածքներ. Տպ. «Նոր Օր»-ի, Ֆրէզնոյ. 1938, էջ 259, գ. 1 տուրբ.
- Արշամ Տառուրեան. - Բանաստեղծին ձայնը. Պար-
բերալիքը մտածման, քննադատութեան եւ
գրականութեան. հատ Ա. Տպ. Սահակ-Մես-
րոպ. Գահիրէ, 1938, էջ 64, գ. 5 Ե. Գ.
- Օ. Զարմուճի. - Ածու (գաղտնական արտասանու-
թիւններ). Տպ. «Ռահվիրայ», Սոֆիա, 1938, էջ 32, գ. 3 Քր.
- Վարդան Եղիշեան. - Աստուածարեալ քաղաք
(նշխարներ). Տպ. Ա. Տէր Յակոբեան, Բարիդ,
1939, էջ 256, գ. 20 Քր.
- Վահրամ Սօփեան. - Լոյս եւ Ստուեր. Տպ. Նիւ
Եօրք, 1939, էջ 74, գ. 1.50 տուրբ.
- Տիրան Ե. Ալէքսանեան. - Արշակ Չօպանեան. Տպ.
«Պարթեւոն». Աթէնք, 1939, էջ 83.
- Արմենակ Գրաւեան (Ա. Մանկասէր). - Մանուկ-
ներու գիրքը. Ա. հատ. Տպ. Շնորհօքեան.
Ամերիկեան տպրն. Պէյրութ, էջ 240, գ. 1 տ.
- Լեւոն Լանիս. - Մեր ձամբան. Գաղպէկ, Լարս,
Վրացական կառ. գրուածքներ պատարագի օրե-
րէն. Տպ. «Ասթորիա» Տուրքէլ, 1938, էջ 197,
գ. 1 տուրբ.
- Կրօն Մ. Զաքարեան. - Լքուած ընտանիք մը. էջ
մը Պոլսահայ կեանքէ. 1887-1913. Տպ. Նիւ
Եօրք, 1938, էջ 40, գ. 40 սէնթ.
- Կամիտաս Վարդապետ. - Քնարերգութիւններ. նե-
րած. Թ. Աղաթանի. մշակոյթ մատենաշարի
Թ. 10, Կ. Պոլիս, 1939, էջ 72, գ. 0.50 տուրբ.
- Հ. Մ. Պառուրեան (Խմբ.). - Գաղութահայ տա-
րեկիքը. Ա. տարի, 1939, Տպ. «Հայ Մամուլ»,
Պոլսէլ, 1939, էջ 290, գ. 4 գ. Քր.
- Ֆերապ. - Տուրքանքներ (1930-1935) քերթուած-
ներ. Տպ. Սիբիան. Ա. Քիթապճեան. Մարտէլ.
1938, էջ 30, գ. 4 Քր.
- Գր. Յ. Մամուր Ֆարիմի. - Տիեզերական Կախար-
դալիք. Տպ. «Ոսկեատա» Գահիրէ, էջ 160,
գ. 3 շիլին.
- Գր. Յ. Մամուր Ֆարիմի. - Տիեզերական սեռա-
դետակ. 2 հատ. Տպ. Ոսկեատա. Գահիրէ,
գ. 13 շիլին.
- Գր. Յ. Մամուր Ֆարիմի. - Տիեզերական երա-
զահան. համայնագիտարան տեսիլքներու եւ
երգիներու. Տպ. Ոսկեատա. Գահիրէ, էջ 320,
գ. 7 շիլին.
- Գր. Յ. Մամուր Ֆարիմի. - Տիեզերական բազա-
դալիք. Տպ. «Ոսկեատա». Գահիրէ, էջ 448,
գ. 10 շիլին.
- Արտաշէս Տօնոյեան. - Տաղերգ. Տպ. «Տիգրիս».
Հալէպ, 1939, էջ 24, գ. 7 Քր.
- Ն. Աղբալեան. - Բանասէրի յուշակերտ. ԺԵ. Տպ.
«Յոյս». Պէյրութ, 1939.

ԽՈՐՀՐԳԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

- Ելեւթարականութիւնը. թրգ.
ուս. է Բարանեան Ռ. Պետէր. Երեւան, 1936,
էջ 473, գ. 4 ա.
- Վասիլի Պ. Գ. - Շողեքարը. թրգ. ուս. է Կի-
րակոսեան Է. Պետէր. Երեւան, 1935, էջ 65,
գ. 8 ա.
- Կիտարարներու ընկերութեան որո-
շումները. Պետէր. Երեւան, 1936, էջ 27, գ.
50 կ.
- «Հրահանգ քաղաք տարիֆային համաձայնու-
թիւններէն». Պետէր. Երեւան, 1936, էջ 42.
- «Էսակար Շահին». Պետէր. Երեւան, 1936, էջ 46.

- Տ. Թորգոմ Պատրիարք Գուշակեանի ամբողջ եր-
կեր. - Ա. Առաքելոց շաւիղով. Տպ. Սրբոց
Յակոբեանց, Երուսաղէմ, 1939, էջ 239, գ.
6 գ. պ.
- Արամ Գառնի. - Յոյսի եւ համբերութեան կղզին.
հր. Մ. Մ. Թ. 2. Տպ. «Մողերն», Թէհրան,
1939, էջ 56, գ. 2 սիւլ 50 շիլար.
- Արամ Գառնի. - Դէպի Աստուծոյ արքայութիւնը.
հր. ա. Մկրտչեանի թ. 1. Տպ. «Մողերն»,
Թէհրան, 1938, էջ 26, գ. 1 սիւլ 50 շիլար.
- Հ. Եփրեմ Պօղոսեան. - Քերականութիւն աշխար-
հարար լեզուի Ա. մասն, Ա. տարի, Բ. տպ.
Տպ. «Սիբիան», Պոլսիւ, 1939, էջ 40
- L. G. Guerdan. — Les illusions de Bertrand Ber-
naux. Préface de René Benjamin de l'académie
Goncourt. Ed. de la Nouvelle revue critique,
12, Rue chanoinesse, Paris. 1939.

- Մատենաշար «Արաբս» Թերքի
Տպ. Ա. Ստեփանեան, Արեւմտահայաստանի
Թ. 2. Ա. Պերնիտ. - Պէլլիէզօր. թրգ. Շաւարշ Ա.
Ստեփանեան. 1928, էջ 417, գ. 20 Ե. Գ.
- Թ. 6. Մ. Ստեփանեան. - Անդրանիկ. գրուածքներ
ազգ. Հերոսին կեանքէն. 1930, էջ 264,
գ. 20 Ե. Գ.
- Թ. 7. Կասրոն Ե. Ռիշար. - Ուրական. թրգ. Շ.
Ա. Ստեփ. 1932, էջ 256, գ. 15 Ե. Գ.
- Թ. 9. Ռ. Հակարտ. - Թափառաշրջիկին մանեա-
կը. թրգ. Շ. Ա. Ստեփ. 1932, էջ 416,
գ. 20 Ե. Գ.
- Թ. 11. Բիւր Արվեր. - Վօլկա Վօլկա. թրգ. Շ.
Ա. Ստեփ. 1932, էջ 167, գ. 10 Ե. Գ.
- Թ. 12. Ժ. Պ. Տէրօղն. - Վօլկան բոցերու մէջ.
թրգ. Շ. Ա. Ս. 1932, էջ 283, գ. 15 Ե. Գ.
- Թ. 14. Ռ. Հակարտ. - Մանկէզմուսի աղջիկը.
թրգ. Շ. Ա. Ստեփ. 1934, էջ 340 + 343,
գ. 30 Ե. Գ.

ԳԱՆՁԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԳԵՐՈՒ
Խոյակապ եւ անգուզակաւ գործին Ե. Գիրքը, 140է
աւելի Հայաստանեան եւ ազգային ինք թէ նոր ձայ-
նագրեալ երգերով, հեղինակներու յուսանկարներով
եւ կենսագրական գիծերով: 120 մեծադիր էջեր,
ամենաբարձր թուրք եւ գեղարուեստական տպա-
գրութիւն: Գործը պիտի Արտաստեփանի 30 Եր-
կին, Ամերիկա՝ 9 Տղար, Ֆրանսա՝ 300 փրանք,
կանիսիկ: Չպատած՝ ապահովեցէ՛ք:
Դիմել՝ Imprimerie «Vosguédar», Rue Galal,
Le Caire (Egypte)

- «Հրահանգ գիւղտնտեսներուն հաշուետուութեան
ձեւերը լրացնելու մասին». Պետէր. Երեւան,
1936, էջ 55.
- «Շնորհարարութեան գործին բարելաման եւ շինա-
բարութեան ամսացման մասին». Պետէր. Ե-
րեւան, 1936, էջ 36.
- «Հրահանգ բամբակեղենները լաւ պահելու մասին».
Պետէր. Երեւան, 1936, էջ 36.
- «Քաղաքական կրթութեան մասին». թրգ. Չամա-
րեան. Պետէր. Երեւան, 1936, էջ 35, գ. 40 կ.
- Ջիւրաբ. - Մեծ գիւտեր. թրգ. ուս. է Ելեւթարեան.
Պետէր. Երեւան, 1935, էջ 190, գ. 50 կ.